

Vlaams
Parlement

vergadering **C382**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en
Justitie

van 21 september 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de erkenning van de watersnood van juli 2021 als ramp – 4470 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de erkenning als ramp van de overstromingen van midden juli 2021 – 4491 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de behoefte aan betere overheidsdata voor sterk beleidsonderzoek en goed bestuur – 4497 (2020-2021)	7
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Europese middelen voor het Vlaamse relanceplan – 4472 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de mogelijke vermindering van de gereserveerde middelen uit het Europees Herstelfonds – 4499 (2020-2021)	10

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de erkenning van de watersnood van juli 2021 als ramp – 4470 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de erkenning als ramp van de overstromingen van midden juli 2021 – 4491 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Voorzitter, minister-president, collega's, de Vlaamse Regering heeft aangegeven de overvloedige waterval in juli te zullen erkennen als ramp en in een tegemoetkoming te voorzien via het Rampenfonds. Dat is ook belangrijk voor de landbouwers die schade hebben geleden ten gevolge van het overvloedige water. Schade die voortvloeit uit overstromingen, wordt immers niet gedekt door een brede weersverzekering omdat ze niet als ongunstige weersomstandigheid beschouwd wordt maar als natuurramp en dus als een onverzekerbaar risico. De landbouworganisaties hebben hier ook voor gepleit.

Vrij recent bereikten de Vlaamse Regering en de verzekeraars een akkoord dat moet garanderen dat de schade, veroorzaakt door de wateroverlast, volledig wordt terugbetaald. De schade wordt geraamd tussen 90 en 123 miljoen euro. De Vlaamse overheid heeft met Assuralia een akkoord bereikt om ervoor te zorgen dat alle verzekerden 100 procent, volgens het contract van hun brandverzekering, worden vergoed voor de geleden schade. Er zijn plafonds die de solvabiliteit van de verzekeraars moeten garanderen. Ze zullen hun eigen inspanning verdubbelen tot 44 miljoen euro. Het resterende saldo wordt gedekt door het Vlaams Rampenfonds. Er werd gesproken over een bedrag tussen 49 en 79 miljoen euro.

Belangrijk is ook dat de Vlaamse Regering de praktische rompslomp voor de slachtoffers zo veel mogelijk wil beperken en dat er zo weinig mogelijk tijd verloren gaat. Daarom zal de verzekeringssector de bijdrage van het Rampenfonds prefinancieren.

Minister-president, de landbouwers stellen zich specifieke vragen, die ik graag aan u voorleg.

Kunnen ook landbouwers die geen brede weersverzekering hebben afgesloten, in dit geval in aanmerking komen voor een vergoeding uit het Rampenfonds ten gevolge van de watersnood in juli?

Welke zullen de concrete modaliteiten zijn van de erkenning van de watersnood als ramp in het algemeen en specifiek met betrekking tot de landbouw?

Op welke manier zal de praktische rompslomp voor de landbouwers worden beperkt?

Is er al een indicatie van de schade die de watersnood heeft veroorzaakt in de Vlaamse landbouw?

Welke is de landbouwschade die voor een vergoeding in aanmerking komt?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik zal ook de vraag van de heer De Roo beantwoorden.

Ik zal starten met een toelichting van de algemene context, want er is blijkbaar wel wat nood aan verduidelijking.

Midden juli kreeg de oostelijke helft van ons land te maken met bijzonder grote neerslaghoeveelheden die op sommige plaatsen aanleiding hebben gegeven tot overstromingen. Dit heeft geleid tot een dramatische tol aan menselijk leed en materiële schade.

Voor de 'gewone' schade – als ik die zo mag noemen, en ik bedoel daarmee de schade die geen landbouwschade is – is er in de eerste plaats de zogenaamde brandverzekering. Als de schadelijders een dergelijke verzekering hebben afgesloten, kunnen zij een beroep doen op hun verzekeraar om de schade te vergoeden.

Omdat de omvang van de schade als gevolg van de watersnood van juli in heel België zeer hoog opliep, komen we uit op een bedrag dat hoger is dan het wettelijk plafond waarvoor de verzekeringssector kan worden aangesproken. Bijgevolg kunnen de gewestelijke rampenfonds voor het saldo tussenkomen. Voor het Vlaamse Gewest is in de Vlaamse regelgeving bepaald dat die tussenkomst ter ondersteuning van de verzekeringssector maximaal 100 miljoen euro per ramp kan bedragen.

Met het oog op een administratieve vereenvoudiging heeft de Vlaamse Regering een akkoord afgesloten met de verzekeringssector waardoor de verzekeraars, voor de schade waarvoor een brandverzekering eenvoudige risico's is afgesloten, zullen optreden als uniek loket en zullen instaan voor een snelle en volledige vergoeding. Het gedeelte dat ten laste komt van het Vlaams Rampenfonds, zal de verzekeringssector prefinancieren, en de Vlaamse overheid zal dat nadien terugbetalen aan de sector. De Vlaamse Regering maakt hiervoor tussen 49 en 79 miljoen euro vrij via het Vlaams Rampenfonds. Dit is overigens de eerste keer dat het Rampenfonds financieel tussenkomt in de vergoedingen ingevolge de brandverzekering.

Landbouwschade kan worden gedekt door een brede weersverzekering. Daar kom ik verder op terug. Voor de niet-verzekerde schade kunnen de schadelijders, na een erkenning als ramp, een beroep doen op het Vlaams Rampenfonds.

De regelgeving bepaalt dat de schadelijders beschikken over een termijn van zestig dagen nadat het natuurverschijnsel zich heeft voorgedaan om bij het Vlaams Rampenfonds een aanvraag in te dienen tot erkenning van dat natuurverschijnsel als ramp. Voor de schade die zich heeft voorgedaan van 14 tot en met 16 juli, konden dus schademeldingen worden ingediend tot en met 14 september 2021. Mijn diensten werken momenteel aan de analyse van de ontvangen schademeldingen. Ik kan daarover op dit moment nog geen exacte cijfers geven.

Om een erkenning als ramp mogelijk te maken, moet er een onderzoek gebeuren aan de hand van financiële criteria en van wetenschappelijke criteria waarvoor het advies wordt ingewonnen van de wetenschappelijke instanties. Dat zijn het KMI, de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en het Waterbouwkundig Laboratorium van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Op basis van de analyse van de schademeldingen zullen mijn diensten zo spoedig mogelijk de lijst opstellen van de getroffen gemeenten waarvoor het onderzoek kan worden gevoerd en aan de wetenschappelijke instanties vragen om hun wetenschappelijk advies te verlenen.

Op voorwaarde dat de onderzoeken en adviezen een erkenning als ramp mogelijk maken, verwacht ik het voorstel tot erkenning als ramp in de loop van oktober of november ter goedkeuring te kunnen voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Indien de Vlaamse Regering de ramp erkent, zal het erkenningsbesluit zo vlug mogelijk worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De schadelijders beschikken

dan over een periode van drie maanden, volgend op de maand van publicatie, om bij het Vlaams Rampenfonds een aanvraag in te dienen voor het bekomen van een tegemoetkoming. Om de administratieve modaliteiten te beperken, kunnen zij die aanvraag het best indienen via het digitaal loket. Op de website van het Vlaams Rampenfonds wordt dat uitgebreid toegelicht.

Het Vlaams Rampenfonds controleert vervolgens de ontvankelijkheid en de volledigheid van de aanvraag en geeft opdracht aan een externe deskundige, aangesteld door het Vlaams Rampenfonds, om een deskundig verslag op te stellen. Nadat de schadelijder zijn of haar akkoord heeft gegeven of opmerkingen heeft geformuleerd op het verslag, stelt het Vlaams Rampenfonds een vergoedingsbesluit op en zendt dat naar de getroffene. Nadien geeft het Vlaams Rampenfonds opdracht aan het Vlaams Fonds voor de Lastendelging om over te gaan tot de uitbetaling van de toegekende tegemoetkoming.

Afhankelijk van de snelheid waarop de aanvragen toekomen, de deskundige verslagen en de complexiteit van de dossiers, zullen in het eerste semester van 2022 de eerste betalingen van schadevergoedingen kunnen volgen.

Uiteraard komt het Vlaams Rampenfonds niet tussen als de schade vergoed wordt door een verzekeraar.

Voor de landbouwschade zijn er wel degelijk brede weersverzekeringen die buitensporige regenval en overstroming als risico's verzekeren. Zonder reclame te willen maken voor een specifieke verzekeringsmaatschappij, zijn er zelfs voorbeelden van erkende brede weersverzekeringen die deze risico's dekken. Dit wil zeggen dat de Vlaamse overheid in een premiesubsidie voorziet die 65 procent van de jaarlijkse verzekeringspremie, exclusief verzekeringstaks, bedraagt.

Voor de niet-verzekerde landbouwschade is artikel 5 van het Rampendecreet van 5 april 2019 van toepassing. Dat bepaalt dat schade aan de beroepsmatige uitbating van nijverheids-, ambachts-, handels-, tuin- of landbouwondernemingen en bosaanplantingen kan worden vergoed.

We moeten daarbij een onderscheid maken tussen schade als gevolg van overvloedige regenval en schade als gevolg van overstromingen.

Voor overvloedige regenval kan landbouw- en tuinbouwschade worden vergoed door toepassing van de overgangsmaatregel voor de brede weersverzekering die de tegemoetkoming beperkt tot niet-verzekerde teelten en die maximale vergoedingspercentages oplegt die bepaald zijn in artikel 27 van het decreet van 5 april 2019.

Als de landbouwer met andere woorden minstens 25 procent maar minder dan 50 procent van zijn totale teeltareaal via een brede weersverzekering verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de schade aan de niet-verzekerde teelten maximaal 32 procent. Als de landbouwer minstens 50 procent van zijn totale teeltareaal verzekerd heeft, bedraagt het vergoedingspercentage voor de schade aan niet-verzekerde teelten maximaal 64 procent.

Voor overstromingen die schade aanrichten aan landbouwgoederen, is deze beperkende overgangsmaatregel niet van toepassing. Getroffenen zullen in dat geval worden vergoed door toepassing van de vergoedingspercentages die gelden voor schade aan private goederen, zoals bepaald in artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020.

Wat de laatste vraag van de heer Coenegrachts betreft, is het zo dat de regelgeving bepaalt dat de materiële schade aan lichamelijke roerende of onroerende goederen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest waarvan bewezen is dat deze het rechtstreekse gevolg is van een ramp, recht geeft op een tegemoetkoming van het

Vlaams Rampenfonds, uiteraard in de veronderstelling dat die schade niet gedekt is door een verzekering.

Schade aan teelten en niet-binnengehaalde oogsten is dus vergoedbaar door het Vlaams Rampenfonds. Schade aan bomen en planten die het rechtstreekse gevolg is van het schadelijk weersverschijnsel, komt eveneens in aanmerking, net als de kosten voor het vervangen van bomen en planten. Daarentegen komt schade op langere termijn, bijvoorbeeld een vermindering van de oogst in de komende jaren omdat nieuwe aanplantingen moesten gebeuren, niet in aanmerking.

Voorzitter, ik heb hiermee ruim antwoord gegeven. Ik neem aan dat de collega's dit nog eens zullen willen nalezen, maar dit is dus het technische antwoord op deze vraag.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Dank u wel, minister-president. Ik ga zeker uw suggestie volgen om het antwoord nog eens na te lezen.

Ik begrijp dat landbouwers nog wat in onzekerheid zitten of dit nu erkend wordt of niet, en in welke gemeenten het dan al of niet erkend wordt. Dat zijn natuurlijk ondernemers die snel nood hebben aan duidelijkheid. U stelt oktober of november voorop. Liever oktober dan november, natuurlijk. Dat begrijpt u wel. Snelheid is hier immers belangrijk.

Mijn vragen over de brede weersverzekering gingen ook over het samenspel tussen die brede weersverzekering en het Rampenfonds. We merkten de voorbije jaren, bij de invoering en de uitbetalingen, dat er wel wat systeemfoutjes zijn of toch zo in de praktijk worden ervaren. Voorzitter, ik denk dat we er in de toekomst in dit huis eens naar moeten kijken. Misschien kunnen we een evaluatie doen samen met de commissie Landbouw.

Als men een perceel heeft met een teelt die erkend wordt als getroffen door een ramp maar niet verzekerd in de brede weersverzekering en als het bedrijf wel de 50 procent haalt, dan gebeurt het soms dat de private verzekeraar minder uitbetaalt dan het Rampenfonds. Zo krijg je een scheefgetrokken situatie en stimuleer je niemand om zich in te schrijven in het brede weersverzekeringssysteem dat net moet worden gestimuleerd omdat elk verzekeringssysteem een solidariteitssysteem is.

Minister-president, hartelijk dank voor de verduidelijkingen. Ik denk dat het parlement nog werk heeft om alle systemen op elkaar af te stemmen, maar dat moeten we intern in dit huis doen.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Minister-president, excuseer dat ik te laat was om mijn vraag te stellen. Ik had ze al gesteld in de commissie Landbouw, maar daar werd ze doorverwezen naar deze commissie.

Ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud vooral dat er zo spoedig mogelijk advies wordt gevraagd aan de verschillende diensten om over te gaan tot de erkenning. Ik hoop dat het eerder oktober dan november zal zijn, en dat vooral de beslissing van de regering, maar ook de publicatie, snel kan gebeuren.

Ik wacht af. Ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat wie getroffen is, effectief op de steun van het Rampenfonds kan rekenen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de behoefte aan betere overheidsdata voor sterk beleidsonderzoek en goed bestuur – 4497 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, op 8 september publiceerde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) samen met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) een advies over betere overheidsdata voor sterk beleidsonderzoek en goed bestuur. Hun oproep is geordend volgens vier wer-ven: de kwaliteit en beschikbaarheid van de data, de vindbaarheid en ontsluiting van data, de gebruiksvriendelijkheid van de privacyprocedures en de ethische om-gang met data, en ten slotte de cultuur en organisatie.

Het belang van een datagedreven overheid wordt helder samengevat: 'Het leidt tot proportionele beleidsbeslissingen die geld, tijd en mensenlevens sparen.' De directe aanleiding is de ervaring vanuit de academische en beleidsondersteunende wereld tijdens de coronacrisis, maar er worden ook concrete voorbeelden rond arbeidsmarkt-data aangehaald. Dat de Vlaamse overheid stappen vooruit wil zetten op het vlak van de datastrategie en digitalisering aan de hand van onder meer het relanceplan Vlaam-se Veerkracht, wordt evenwel erkend. De aanbevelingen van de SERV en de VLIR kunnen een aanknopingspunt zijn om de ambities uit dat plan te concretiseren.

Een aantal aanbevelingen had ik graag expliciet benadrukt. Het creëren van mechanis-men om datanoden te signaleren, dataleemtes te identificeren en datafouten te reme-diëren, lijkt een win-win voor zowel de overheid als de academische wereld. Als over-heid hebben we niet per definitie zicht op welke data nuttig kunnen zijn voor beleids-ondersteunend of academisch onderzoek. Een gestructureerde manier om zoiets aan te kaarten, alsook om fouten te melden, kan de kwaliteit alleen maar ten goede komen.

Ook de verhouding ten opzichte van de privacyregelgeving wordt kritisch bekeken. Niet alleen zijn de doorlooptijden voor procedures voor data-aanvragen met per-soonsgegevens bijzonder lang, maar het stoort de onderzoekers ook dat men veel-al op ad-hocbasis data-aanvragen bekijkt in plaats van op een meer structurele manier te werken. Het zorgt er ook voor dat het soms onduidelijk is waarom aan-vragen in het ene geval wel en in het andere geval niet goedgekeurd worden. Men verwijst naar het Nederlandse CBS, dat als goed voorbeeld zou kunnen dienen.

Ten slotte is er een meer algemene aanbeveling in verband met een cultuuromslag. Datadeling wordt nog te veel beschouwd als een gunst, in plaats van als een pu-bliek goed waarmee we geld, tijd en mensenlevens kunnen redden. De nood aan die mentaliteitswijziging vinden we eigenlijk terug doorheen alle aanbevelingen die in het advies voorkomen, en het lijkt dan ook van groot belang om de ambitieuze hervormingen door te voeren.

De nood aan die kwaliteitsvolle data is overigens niet alleen van belang voor be-leidsondersteunend werk, maar ook voor de ontwikkeling van accurate en betrouw-bare artificiële intelligentie. Zonder beschikbare kwaliteitsvolle data kan men geen ernstige artificiële intelligentie ontwikkelen. Op 13 september verscheen bijvoor-beeld in DataNews dat VUB-wetenschappers samen met internationale weten-schappers kwaliteitsaanbevelingen hebben ontwikkeld om tot een standaardisering te komen bij het gebruik van voorspellende algoritmen bij biomedisch onderzoek. Aan expertise ontbreekt het ons dus zeker niet, maar de kritiek van de SERV en de VLIR impliceert wel dat de ontwikkeling van artificiële intelligentie voor beleids-ondersteunende algoritmen voorlopig nog moeilijk zou liggen.

Vandaar mijn vragen aan de minister-president om dit belangrijke onderwerp op de agenda te blijven zetten. Bent u het eens met de vaststellingen van de SERV en de VLIR? Welke aanbevelingen van de SERV en de VLIR zijn reeds opgenomen in geplande beleidsinitiatieven? Wanneer zullen zij worden uitgevoerd? Welke aanbevelingen zijn voor u een aanleiding om bijkomende initiatieven te nemen, en op welke termijn denkt u die te realiseren? Welke aanbevelingen volgt u daarentegen niet, en wat is daar de argumentatie voor?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, het recente advies van de SERV en de VLIR ligt in de lijn van een eerder advies van de SERV met als titel 'Betere data voor het (corona-)beleid', gepubliceerd op 22 juni 2020. Naar aanleiding van dit advies werd door mijn administratie een gemeenschappelijke datastrategie voor de Vlaamse overheid opgesteld, in samenwerking met alle beleidsdomeinen, de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG). Deze datastrategie werd op 8 juli 2021 jongsleden goedgekeurd door het Voorzitterscollege.

Deze datastrategie voor de Vlaamse overheid omvat naast een aantal leidende principes ook vier actiedomeinen waar prioritair op wordt ingezet. Het eerste actiedomein omvat het uitwerken van een algemeen kader voor een gedeeld begrip over de mogelijkheden en uitdagingen inzake data. Dit kader moet een duidelijk zicht bieden op de centrale datadienstverlening en wie van deze diensten onder welke voorwaarden kan gebruikmaken. Dit biedt alle overheidsentiteiten en externe partners een houvast voor het uitwerken van een eigen datastrategie en gepaste acties, zodat ingespeeld kan worden op specifieke dataprioriteiten.

Een tweede actiedomein heeft betrekking op het verhogen van de datageletterdheid van het personeel en wil het bewustzijn en draagvlak voor datagedreven werken bij elke overheidsmedewerker verhogen. De Vlaamse overheid maakt werk van meer draagvlak voor samenwerking rond data, meer bewustzijn over de mogelijkheden van data, en investeert tegelijk volop in relevante vaardigheden, onder andere door de uitbouw van een centraal netwerk aan experts.

Een derde actiedomein heeft betrekking op het opzetten van een breed ecosysteem waarbinnen eigen overheidsentiteiten, via interbestuurlijke samenwerking, samen met externe partners meer datagedreven gaan werken. Belangrijk hierbij zijn data vindbaar maken, toegang tot data vergemakkelijken en nieuwe databronnen beschikbaar maken.

Er bestaan op Vlaams niveau op dit vlak al verschillende initiatieven zoals bijvoorbeeld de datavindplaats, het MAGDA-gegevensdelingsplatform binnen de Kruispuntbank Vlaanderen, Vlaamse Openbare Statistieken enzovoort, die verder ontwikkeld zullen worden. Het regelgevend kader errond wordt inderdaad vaak als een remmende factor ervaren en er zullen dus verder initiatieven worden ontwikkeld die deze juridische onderbouw transparanter en datavriendelijker maken.

Een vierde actiedomein heeft betrekking op data governance. Het gaat daarbij niet alleen over de zorg voor kwalitatieve basisdata, maar ook over zorgvuldigheid bij de verwerking, analyse en interpretatie ervan. Belangrijk hierbij zijn het blijven inzetten op kwaliteitsverbetering via onder meer gedeelde kwaliteitsnormen en de OSLO-datastandaarden, het verhogen van inzicht in de bruikbaarheid van data via metadata, het professionaliseren van de databeheersprocessen door het uitwerken van duidelijke rollen, het stimuleren van het gebruik van centrale bouwstenen, zoals het MAGDA-gegevensdelingsplatform, en het verhogen van het vertrouwen in het verantwoord gebruik van data.

Het is duidelijk dat de prioritaire actiedomeinen binnen de datastrategie voor de Vlaamse overheid in belangrijke mate overlappen met de aanbevelingen zoals

geformuleerd door de SERV en de VLIR. Zo wil de Vlaamse overheid binnen het ecosysteem van overheidsentiteiten, interbestuurlijke samenwerking en externe partners, ook vanuit de academische wereld, structureel aandacht schenken aan het sneller opsporen van gemeenschappelijke noden, het aanvullen van ontbrekende data of het opzetten van zinvolle samenwerkingen. De juridische onderbouw vereist voor het delen van data in lijn met de privacyregels, zal worden verduidelijkt, waarbij interpretatieverschillen vermeden worden en de Vlaamse overheid als één geheel naar buiten kan treden. Tot slot gaat de datastrategie voor de Vlaamse overheid uit van een aantal leidende principes waaruit duidelijk de ambitie blijkt om de brede maatschappelijke mogelijkheden van data optimaal te benutten en data tijdig, kwalitatief en toegankelijk te ontsluiten voor een breed publiek. Mijn antwoord op uw eerste vraag is eigenlijk 'ja'.

Ik deel in grote mate de analyse van de SERV en de VLIR, en ik ben er ook van overtuigd dat met de datastrategie voor de Vlaamse overheid nu een adequaat kader beschikbaar is om samen met alle belanghebbenden werk te maken van concrete oplossingen die tegemoetkomen aan de vaststellingen en aanbevelingen zoals geformuleerd in dit advies van de SERV en de VLIR, en het vroegere advies van de SERV.

Mijn administratie zal een jaarlijks actieplan uitwerken met concrete acties die invulling geven aan de prioritaire actiedomeinen van de datastrategie voor de Vlaamse overheid. Aan de hand van een online bevraging zal worden gepolst welke acties binnen de verschillende beleidsdomeinen reeds gepland zijn en concreet invulling geven aan de datastrategie. Tezelfdertijd zal worden gevraagd de prioriteiten inzake centrale datadienstverlening, ontbrekende databronnen en dataopleidingsbehoeften mee te delen.

Op basis van de antwoorden op deze bevraging zal een actieplan worden opgesteld en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Dit actieplan zal een synthese zijn van reeds lopende en geplande acties die bijdragen tot de realisatie van de datastrategie voor de Vlaamse overheid. Reeds lopende en geplande acties met betrekking tot open data en geografische informatie zullen worden geïntegreerd binnen dit actieplan. De uitvoering van het actieplan, inclusief de naleving van het afgesproken tijdsplan voor de verschillende acties, zal worden bewaakt door het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid. Het actieplan zal duidelijk maken welke bijkomende initiatieven nodig zijn om de doelstellingen van de datastrategie voor de Vlaamse overheid te bereiken, naast reeds lopende en geplande initiatieven die eveneens in het actieplan zullen worden opgenomen.

Voor de aanbevelingen die we niet volgen, moet ik verwijzen naar het antwoord op uw eerste vraag. De datastrategie voor de Vlaamse overheid legt in belangrijke mate net dezelfde klemtonen als de aanbevelingen van de SERV en de VLIR, en zal dus bijdragen aan het succesvol aanpakken van de vier werven die de SERV en de VLIR terecht als prioritair beschouwen: het verhogen van de kwaliteit en beschikbaarheid van data; het verbeteren van de vindbaarheid en ontsluiting van data; het vereenvoudigen van de gebruiksvriendelijkheid en ethische omgang met data; het stimuleren van een cultuur van data-uitwisseling bij de overheden.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Minister-president, dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik zal dat nog eens herlezen, want het bevat heel wat informatie. In mijn vraagstelling ging ik ook heel breed.

Ik heb u een aantal belangrijke principes horen aanraken. De kwaliteit van data is zeer belangrijk. Inzicht en opleiding rond data en samenwerking tussen verschillende diensten zijn zeer belangrijk. Tijdens de coronacrisis bleek dat daar het schoentje knelde. Maar ook privacy is heel belangrijk. Tijdens corona werden er

gegevens van personen uitgewisseld via onbeveiligde servers. Dat is iets waarover we moeten waken.

Ik hoor u vooral ook zeggen dat dat actieplan er komt om te bekijken hoe we onze datastrategie verder gaan uitrollen. Ik kijk zeker uit naar dat actieplan.

Voorzitter, ik doe hierbij graag een suggestie. Het is misschien nuttig om de SERV en de VLIR uit te nodigen in de commissie zodat ze toelichting kunnen geven bij hun advies en de vorige adviezen die ze hebben uitgebracht. In ons relanceplan is het Vlaams datanutsbedrijf van belang. Data worden zeer belangrijk voor onze overheid. Omdat we als commissie daar voldoende voeling mee zouden hebben, is het belangrijk om hen eens uit te nodigen in de komende maanden.

Minister-president, wanneer verwacht u dat actieplan waarover u sprak?

De voorzitter: Ik wil het gras niet voor de voeten van de minister-president wegmaaien, maar wij zoeken op dit ogenblik een datum om het rapport zelf te laten voorstellen.

Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Inderdaad, ik heb dat vernomen en ik zal daar zelf bij aanwezig zijn wanneer de SERV en de VLIR dat komen doen.

De bevraging van behoeften en noden voor het actieplan loopt op dit moment. Het is een actieplan dat we jaarlijks willen updaten. Ik neem aan dat men nog een paar maanden werk heeft. Maar het is een iteratief proces dat telkens verbeterd wordt en telkens gestoeld is op een bevraging van de stakeholders.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Dank u, minister-president. Ik kijk alvast uit naar de toelichting van het advies en natuurlijk ook naar het actieplan. Ik herhaal nog graag eens dat een datagedreven overheid zorgt voor proportionele beleidsbeslissingen die geld, tijd en mensenlevens sparen. Daar moeten we stappen verder in vooruit zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Europese middelen voor het Vlaamse relanceplan – 4472 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de mogelijke vermindering van de gereserveerde middelen uit het Europees Herstelfonds – 4499 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn vraag gaat over het Europees Herstelfonds en de middelen die daarin zitten. Om de Europese economie te relanceren na de coronacrisis, werd een Europees Herstelfonds van 338 miljard euro in stelling gebracht. Zoals u weet, minister, zou België hiervan een kleine 6 miljard euro krijgen voor het Belgisch plan voor herstel en veerkracht. De bijdrage van Vlaanderen is gebaseerd op dat Belgisch plan. In totaal zou Vlaanderen 2,25 miljard euro van de Belgische herstel-middelen krijgen voor de financiering van ons Vlaamse Veerkrachtprogramma.

In een recente studie van de Nationale Bank werd echter duidelijk dat we mogelijk minder Europese herstelmiddelen zouden krijgen. Dat is een beetje raar, maar dat komt omdat onze economie sneller en sterker aantrekt dan oorspronkelijk verwacht. Daardoor zou volgens berekeningen ongeveer 750 miljoen euro minder van die Europese herstelmiddelen naar België vloeien.

Dat heeft uiteraard ook een impact op de middelen die naar Vlaanderen komen. Daarover gaan mijn vragen.

Minister, wat is uw inschatting met betrekking tot de berekeningen van de Nationale Bank? Wat is potentieel de impact voor Vlaanderen van die vermindering van de Europese middelen? Wanneer zal hierover duidelijkheid zijn? Zal dat nog gebeuren tijdens de begrotingsopmaak van het komende jaar?

De toekenning van de middelen zal gebeuren op basis van de voortgang van de investeringen en structurele hervormingen die zijn opgenomen in het Belgische plan. Op welke manier wordt dit door de Europese instanties opgevolgd? Gebeurt de beoordeling per project of wordt dit op globaal planniveau van het Belgisch ingediende herstelplan bekeken?

Hoe wordt over de voortgang van de Vlaamse projecten specifiek gerapporteerd aan de Europese instanties? U voelt me al een beetje komen. We hebben natuurlijk een Vlaams veerkrachtverhaal. Dat is goed. We mogen niet te afhankelijk zijn van hoe die vermindering op het globaal Belgisch plan terechtkomt.

Welke zijn de eerstvolgende 'milestones' binnen het Vlaamse relanceplan die moeten worden gehaald in het kader van de Europese financiering?

Welk schema voor uitbetaling van de Europese middelen is er in principe voorzien?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik ga niet alles herhalen wat collega Vande Reyde al heeft verteld. We weten sinds kort dat recente berekeningen van de Nationale Bank aangeven dat België wellicht 750 miljoen euro minder zou ontvangen uit het Europese Herstelfonds. Een deel van die middelen is blijkbaar afhankelijk gemaakt van de economische evolutie van ons land, meer bepaald van de evolutie van het bruto binnenlands product (bbp) van ons land tussen 2019 en 2021. Dat bbp zal door de EU definitief berekend worden midden 2022. Aangezien de Belgische economie sneller herstelt van de pandemie dan het Europese gemiddelde – gelukkig maar –, is volgens de Nationale Bank de kans reëel dat de bijdrage aan ons land naar beneden herzien zal worden.

Uiteraard is het positief dat we sneller zouden herstellen. Hopelijk blijft dat zo. Maar er is een keerzijde aan deze medaille. Hoewel het Belgische bbp-niveau volgens cijfers van einde juni 2021 nog altijd 2,2 percent onder de precovidperiode staat, scoort het daarmee aanzienlijk beter dan het Europese gemiddelde. Veel andere landen hebben nog een veel grotere achterstand in te halen. Door het vlotte economische herstel evolueert de verdeelsleutel van de Europese fondsen ongunstig voor ons land, wat zich zou kunnen vertalen in dat mogelijk verlies van 750 miljoen euro die we wel hadden voorzien.

Uiteraard heeft de economische groei ook positieve gevolgen aangezien er op die manier meer inkomsten naar de schatkist zullen vloeien, waardoor het mogelijke verlies een stukje gecompenseerd wordt. Maar dat neemt niet weg dat een mogelijke vermindering van de bijdragen uit het EU-herstelfonds toch een impact zal hebben op de voorziene projecten in België, en in Vlaanderen in het bijzonder.

De definitieve berekening door de EU zal pas medio 2022 gebeuren, maar aangezien de groeiprognozes voor België en Vlaanderen positief zijn, is de kans groot dat de waarschuwing van de Nationale Bank terecht is. In welke mate hebt u daarmee rekening gehouden bij de opmaak van de Vlaamse plannen met een mogelijke vermindering van de Europese gelden? Houdt u daar nu rekening mee in de begrotingsopmaak die nu bezig is. Hoe zit dat juist? Ik heb wel vernomen dat het punt vorige week al zijdelings aan bod is gekomen in deze commissie en dat u toen gezegd hebt: 'Onze plannen blijven.' Blijkbaar was dat het uitgangspunt. Dat kunt u misschien toch nog eens herhalen.

Dan is de vraag natuurlijk of er binnen de lijst van projecten die de Vlaamse Regering naar voren geschoven heeft, prioriteiten zitten en of er, indien nodig, zelfs bepaalde projecten geschrapt zouden kunnen worden bij mindere inkomsten uit het Europese Herstelfonds. Of houdt u zich aan wat u daarover vorige week hebt gezegd? Mocht dat toch het geval zijn, op grond van welke criteria wordt dat aangenomen? Is de Vlaamse Regering bereid om eventueel een groter aandeel in de financiering op zich te nemen? Dat lijkt me logisch, indien de projecten aangehouden blijven. Maar het zou goed zijn dat u dat nog eens duidelijk bevestigt.

Mijn laatste vraag is interessant omdat ik echt niet goed weet hoe dat voor wijzigingen in de loop der tijd is afgesproken. Volgens de interne afspraken binnen België zou Vlaanderen 2,25 miljard euro uit het Europees Herstelfonds ontvangen. Zijn er afspraken gemaakt over hoe de mogelijke minderontvangsten uit het Europees Herstelfonds verdeeld zullen worden over de diverse entiteiten in ons land? Wat betekent dat concreet voor Vlaanderen? Als dat niet geregeld is, hoe zal men dit dan verder regelen en oppakken als het zich allemaal zou voordoen?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Goedemiddag collega's, en dank u wel voor de vragen. Ik ga eerst wat technische antwoorden geven en dan meer algemeen het politieke antwoord.

De inschattingen van de Nationale Bank zijn gebaseerd op de afgesproken verdeelsleutel tussen de Europese lidstaten. Die verdeelsleutel ziet er als volgt uit. 70 procent van de allocaties per lidstaat zullen worden berekend op basis van de bevolkingsomvang, de inverse van het bbp per hoofd van de bevolking en het relatieve werkloosheidspercentage tussen 2015 en 2019 van elke lidstaat. Voor de resterende 30 procent werd tijdens de onderhandelingen afgesproken om ook te kijken naar de economische gevolgen van de coronacrisis zelf. Om die reden gebeurt er in juni 2022 een herberekening: zo zal in plaats van het werkloosheidspercentage worden gekeken naar het waargenomen verlies in reëel bbp in 2020 en het waargenomen cumulatieve verlies in reëel bbp in de periode 2020-2021.

De bedragen per lidstaat die eerder werden gecommuniceerd door de Europese Commissie, zijn gebaseerd op de najaarsprognoses uit 2020. De definitieve bedragen zullen pas kunnen worden vastgesteld wanneer Eurostat in juni 2022 definitieve gegevens voor het jaar 2021 presenteert.

Ik wil puur bij wijze van nuance het volgende zeggen. Er wordt een paar keer gesteld dat onze economische groei veel beter is dan de rest. Voor een deel kan men dat zeggen. Ik heb de cijfers nog eens opgevraagd. Voor 2021 klopt dat. Mij gaat het er niet zozeer over dat het veel beter is, het komt een stuk vroeger. In 2022 is het vooruitzicht van de Europese Commissie dat alleen Luxemburg, Zweden, Finland en Nederland het minder goed doen dan wij. Volgens het vooruitzicht doen we het dus in 2022 niet zo bijzonder goed. Voor 2021, voor alle duidelijkheid, is de inschatting van de voorbije maanden, dat we het wat beter doen. Het is wat diffuus. Ik probeer een lijn te trekken, maar ik zie ze niet onmiddellijk. Ik zou eens beter moeten kijken. In 2022 zijn er maar vier landen die het minder goed doen dan wij.

De heer Vande Reyde had nog een paar vragen gesteld over de opvolging. De opvolging door de Europese Commissie gebeurt op basis van mijlpalen en streefdoelen die per project zijn gedefinieerd over de jaren heen. Een project zal dus meerdere mijlpalen of streefdoelen hebben. Vermoedelijk tweemaal per jaar, het tweede kwartaal en het vierde kwartaal, zullen we een betaalaanvraag doen. Dat is technisch. Daarna zullen we rapporteren over die mijlpalen en streefdoelen die vasthangen aan die specifieke tranche. Als alle mijlpalen en streefdoelen zijn behaald, volgt dan de volledige uitbetaling van die specifieke tranche.

De mijlpalen en streefdoelen voor de Vlaamse projecten worden gemonitord door de Vlaamse overheid, waarna die per betaalaanvraag zullen worden gecoördineerd op federaal niveau en vervolgens geaggregeerd worden gecommuniceerd naar de Europese Commissie. Dat is een beetje hoe het allemaal samen loopt. Er is nog veel meer.

Op Vlaams niveau wordt volop gewerkt aan een tweede monitoringrapport van alle projecten die deel uitmaken van het Vlaamse herstelplan Vlaamse Veerkracht. Ook de projecten die zullen worden gefinancierd met Europese middelen, maken hier deel van uit. Deze monitoring zal als basis dienen voor onze rapportageverplichtingen aan Europa, waar we nog in afwachting zijn van concrete richtlijnen.

De concrete mijlpalen en streefdoelen worden opgesomd in de bijlage aan het uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie waarin zij haar goedkeuring verleent voor het Belgische plan voor herstel en veerkracht. Dit uitvoeringsbesluit en de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor België is bekrachtigd door de Ecofinraad van 13 juli 2022.

Ik kan u de mijlpalen en streefdoelen voorlezen, maar dat lijkt mij niet nuttig. U vindt die daar dus terug.

Dan kom ik tot het meer politieke deel van het antwoord. Bij de Septemберverklaring van 2020 heeft de Vlaamse Regering aangekondigd 4,3 miljard euro vrij te maken voor haar relanceplan Vlaamse Veerkracht. Dat plan moet de Vlaamse welvaart en het welzijn van de Vlamingen een impuls geven na corona. Pas eind 2020 was er meer duidelijkheid over de Europese middelen voor Vlaanderen vanuit het Europees Herstelfonds, in het kader van de faciliteit voor herstel en veerkracht. Deze bijdrage vanuit Europa heeft geen directe invloed op de omvang van het plan Vlaamse Veerkracht.

Ik heb dit al verschillende keren gesteld. Wij hebben ons plan in september 2020 gemaakt. Op dat moment hadden we nog geen idee van wat de Europese Commissie zou doen. Het kwam al veel in de krant, maar we wisten officieel van niets. We hebben toen ook zeer duidelijk en heel bewust de keuze gemaakt om bij onze begrotingsopmaak 2021, van vorig jaar deze tijd ongeveer, 0 euro in te schrijven voor ontvangsten van Europa. We zijn dus zeer voorzichtig geweest. Er ging al van alles en nog wat rond, maar we hebben niets opgenomen. We hebben dat pas opgenomen bij de begrotingsaanpassing, goedgekeurd eind juni begin juli 2021 omdat we pas dan iets wisten. Voor alle duidelijkheid: we hebben daar geen rekening mee gehouden. Er is dus ook geen hypothese waarbij we prioriteren. Mevrouw Brouwers, dat is zeker geen onnozele vraag. Het zou niet onlogisch zijn dat we zouden kijken naar onze projecten om daar meer in te prioriteren aan de hand van de minderinkomsten. Maar we hebben duidelijk de keuze gemaakt om dat niet te doen. We zijn aan het plan begonnen in de overtuiging dat die projecten nodig waren en dat er argumenten waren om die te gaan doen, los van de vraag hoeveel daarvan zou worden betaald door Europa. We hebben van in het begin de keuze gemaakt om, ook als we 0 euro krijgen, dat zelf te financieren.

Op basis van voorlopige ramingen door de Nationale Bank zou België 750 miljoen euro minder ontvangen. Dat komt omdat de Belgische economie sneller herstelde

van de coronacrisis dan verwacht. 30 percent van de Europese middelen zijn namelijk meer afhankelijk van de economische gevolgen van de coronacrisis. Men kijkt daarbij naar het reëel bbp-verlies in 2020 en 2021. Dat is een tweesnijdend zwaard. Het is natuurlijk een hele goede zaak dat onze economie zo hard aantrekt, ook voor de overheidsfinanciën, want die vallen dan beter uit. Maar het is anderzijds natuurlijk ook wrang dat we daardoor minder geld van Europa krijgen. Het is nog te vroeg om de exacte bedragen te bepalen. Deze kunnen pas definitief worden vastgesteld wanneer Eurostat in juni 2022 definitieve gegevens voor het jaar 2021 presenteert.

Eigenlijk komt dat erop neer dat dit ook een volledig effect heeft op onze schuld. Elke euro die we minder krijgen van Europa, zal een euro meer schuld zijn, en omgekeerd. Dat hebben we van in het begin ook altijd afgesproken. Schuld is natuurlijk erg, voor alle duidelijkheid. Dat zullen we in de gaten moeten houden. Maar dat staat los van de vraag wat we nu structureel moeten gaan doen met onze begroting, maar daarover zullen we het ongetwijfeld volgende week nog hebben.

Ik voeg daar graag een punt aan toe. U hebt daar niet bepaald naar gevraagd, maar ik geef het toch graag mee. Het is volgens mij nog altijd een foute keuze van Europa om het overgrote deel, namelijk 70 procent van de middelen, te herverdelen op basis van meer structurele parameters, waarbij onder andere werkloosheid zeer zwaar doorweegt. Daardoor krijgen landen die het slecht doen, een pak meer geld dan andere landen. Landen die het goed doen, worden dus niet beloond, maar landen die het slecht doen, wel. Die verhouding is redelijk grof. Het is nu het cijfer van vorig jaar, dus niet die nieuwe berekening. Die ken ik niet juist. Ik weet dat Italië bijvoorbeeld 70 of 75 miljard euro krijgt, terwijl Duitsland maar 25 miljard krijgt. Die verhouding is echt wel heel erg scheefgetrokken door die redenering. Het is mijn overtuiging dat de landen die het goed doen omdat zij in het verleden inspanningen geleverd hebben om de nodige hervormingen door te voeren, te zorgen dat hun economie aantrekt en hun financiën op orde zijn, voor een deel worden gestraft. Dat is het eerste punt. Maar het tweede is puur pragmatisch. Economisch gezien is het volgens mij zo dat de landen die minder goed presteren, dikwijls worden meegezogen met de landen die goed presteren. Dat is voor ons bijvoorbeeld het geval. Wij kijken altijd naar de economische groeicijfers als je een half oog op Duitsland houdt en als het daar goed is, dan weten we dat we meegetrokken worden.

Als het de intentie is van de Europese Commissie om geld te investeren en je wil dat investeren om de economie aan te trekken, dus om effect te hebben op je economische groei, dan vind ik dat je dat daar moet doen waar het economisch potentieel het grootste is, en dat is in de sterkere landen. Die trekken dan de minder sterke landen mee, waardoor je eigenlijk een groter effect hebt van de middelen. Er zullen ongetwijfeld nog doctoraten over worden geschreven door mensen die veel slimmer zijn dan ik. Als je kijkt naar de volledige ondersteuning die geboden is, zowel in de verschillende lidstaten in de Europese Unie als vanuit Europa, economisch gezien, kun je heel duidelijk zien dat er een fundamenteel verschil in keuze is geweest. Het is mijn overtuiging dat de middelen die wij in de economie hebben gestoken, niet zomaar mochten dienen om te proberen een verlies te compenseren. Dat mocht niet de intentie zijn. Dat is nu ook een beetje de discussie. Ik begrijp ook wel dat er sectoren zijn die nog vragen naar ondersteuning omdat nog niet al hun verliezen zijn goedge maakt. Dat is begrijpelijk. Dat snap ik. Ik heb alle respect daarvoor. Zeker op individueel microniveau zijn dat dikwijls grote drama's. Maar vanuit de overheid moeten wij oog hebben voor de totale economie om het macro-economische verhaal opnieuw aan te trekken. Wat wij voor ogen hebben gehouden in de Vlaamse Regering, is om het gezond economisch weefsel te laten overleven, overeind te houden en om met het relanceplan de doorstart te laten maken. Ik heb dus een andere mening dan wat de Europese Unie nu heeft gedaan.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw uitvoerig antwoord. Wat dat laatste betreft, ben ik het volledig met u eens. De criteria zijn voor mij ook redelijk vaag en troebel. Ik betwijfel ook of ze het maximale economische effect zullen hebben. Maar goed, de criteria zijn bekend. Mijn vraag ging over het effect van de herziening. Daar ook verbaast het mij – het is iets dat ik nog niet wist, misschien heb ik er zelf over gekeken – dat die herzieningen gebeuren in functie van de wijzigende economische groei. Ook daar heb je het penalisieren van die landen die het beter doen dan de verwachtingen. Dat vind ik ook bizar. Maar goed, daar kunnen we waarschijnlijk weinig aan veranderen. Ik ben volledig met u akkoord dat dat een rare zaak is.

Wat we wel in de gaten moeten houden, zijn twee bijkomende opmerkingen die ik heb.

U zegt dat het programma Vlaamse Veerkracht onveranderd blijft voortgaan en dat er bij het begin van dat programma nog geen rekening was gehouden met de Europese middelen omdat die er toen nog niet waren. Het is uiteraard een logische zaak dat we dat voortzetten. Maar zoals u aanhaalt, is er wel een effect op de schuld. Als het effectief gaat over een vermindering op het Belgische niveau, dan is dat effect op de schuld toch niet onaanzienlijk. U zegt 'schuld is schuld', en we moeten dat dan maar absorberen. Ik begrijp dat het geen evidente zaak is om dat zomaar te vermijden, maar ik zou toch nog eens willen pleiten voor wat uw voorganger, voormalig minister Muyters, altijd heeft gezegd: er is een verschil tussen goede schuld, waar activa tegenover staan, waar investeringen in economisch productieve zaken tegenover staan, en aan de andere kant schuld die gemaakt wordt om extra uitgaven te dekken. Ik denk dat het zeer belangrijk is, en nog belangrijker met wat er nu op tafel ligt, namelijk die herziening van de middelen en dus de stijging van de schuld, dat we echt wel kijken dat de relancemiddelen gebruikt worden voor investeringen die de productiviteit verhogen, en dus voor zaken die leiden tot meer groeipotentieel, meer werkgelegenheid en meer economische groei in de toekomst. Dat is een zaak die we in elke commissie goed moeten bewaken, namelijk dat die relancemiddelen niet zomaar dienen om projecten uit te voeren die veeleer lopende uitgaven zijn en die in het verleden misschien al voorgesteld waren maar nu onder Vlaamse Veerkracht vallen. Dat is uiteraard de verantwoordelijkheid van iedere minister. Dat is toch wel superbelangrijk als je ziet dat de schuld extra gaat stijgen. Ik neem aan dat u die these bevestigt.

Ik kom tot mijn tweede punt. Daarom vroeg ik naar de evaluatie, de timing en hoe dat gerapporteerd moet worden. Mijn vrees is de volgende. Stel dat andere deelstaten in ons land hun herstelprogramma trager uitvoeren of dat daar andere wendingen in gebeuren, in hoeverre kan dat dan nog een impact hebben op het Vlaamse Veerkrachtplan en de middelen die wij krijgen, aangezien wij op federaal niveau worden gemonitord door de Europese Unie? De afspraken daaromtrent zijn mij niet 100 procent duidelijk. Ik denk dat we moeten zien dat we ons programma Vlaamse Veerkracht kunnen uitvoeren zonder dat we bij de uitvoering nog bijkomende problemen krijgen die gelieerd zijn aan andere deelstaten bijvoorbeeld. Dat zou natuurlijk zeer jammer zijn.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, dank u wel. Ik denk dat u niet hebt geantwoord op mijn laatste vraag. Het grote bedrag van bijna 6 miljard euro dat België kreeg, moest onderling verdeeld worden. De ministers-presidenten Jambon en Di Rupo hebben daar hard over onderhandeld. Vlaanderen heeft goed onderhandeld, want er was 21 procent voor de federale overheid, dacht ik, een kleine helft voor Vlaanderen en de andere helft voor de andere overheden. Dat was dus zeer goed. Zal men dan die verdeelsleutel eventueel op die 750 miljoen euro toepassen? Of is daar niet over gesproken en weet u dat op dit moment nog niet?

Voor de rest hebben wij een heel snel herstel omdat de vaccinatiegraad vrij hoog is in ons land, en dan zeer specifiek in Vlaanderen. Als ik het goed begrepen heb, gaat de Europese Commissie voort op de cijfers van 2021, maar nog niet op die van de eerste helft van 2022. Als we daar dan een stukje worden ingehaald door die ranking door andere landen, dan is het eigenlijk spijtig dat dat niet zou meetellen, of zou dat toch kunnen worden meegenomen? Of zegt de Commissie in juni 2022: 'Dit is het definitief, ook voor de komende jaren.'? Ik weet het oprecht niet. Er is ook de vraag naar uitbetaling. Gaat men op dat moment zeggen dat we een stuk terug moeten geven? Ik hoop dat het zo niet zal gaan. Of houdt men gewoon de laatste schijf in? Ik heb er geen idee van. Mocht u het weten, dan had ik het graag ook geweten.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Ik wil aansluiten op wat er is gezegd. Eerst dank aan de collega's omdat ze de vragen hebben gesteld. Uiteraard sluit ik mij aan bij alle kritische elementen over de verdeling van de middelen vanuit Europa. Ik denk dat als de doelstelling is om de economie te stimuleren, men zich niet altijd moet richten naar de zwaksten en daar het meeste geld aan geven, maar dat heel vaak, zoals de collega's al hebben gezegd, de sterken de zwakkeren meenemen. Op die manier kun je meer bereiken dan er telkens een herverdelingseffect in te steken.

Een tweede punt is dat volgens mij het herstel, collega Brouwers, er niet alleen is dankzij de vaccinatie maar ook door de ongelooflijke ondernemingszin van onze ondernemers. Dat zult u zeker ook vinden. Maar ik wil dat toch eens zeggen. Chapeau voor die mensen om in moeilijke tijden te proberen om met innovatieve zaken hun bedrijf recht te houden en daarna soms toch weer extra risico's te nemen door extra investeringen te doen. Het is niet iedereen gegeven om dat te doen.

Ik kom tot een derde en laatste punt. Collega Vande Reyde heeft al naar mezelf verwezen. Ik denk dat het goed is dat er in het herstelplan Vlaamse Veerkracht geen continue uitgaven zijn. Voor mij is het zoals hij zegt: niet alleen moeten de investeringen het verschil gaan maken naar de toekomst, maar ze moeten ook tijdelijk zijn. Voor zover ik kan zien, voldoet het overgrote deel van de plannen van Vlaamse Veerkracht aan die twee definities. Wij zijn daar altijd achter blijven staan. Het is goed dat wij vanuit Vlaanderen vanaf het begin hebben gezegd dat we de economie zullen blijven steunen met ons programma Vlaamse Veerkracht, los van wat we van Europa krijgen. Ik denk dat we daar het verschil voor moeten maken, ook naar de toekomst.

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Vande Reyde, ik zou niets anders durven te zeggen dan wat collega Muyters ooit heeft gezegd. Ik ben het er helemaal mee eens. 'Goede schuld' is natuurlijk een beetje vreemd uitgedrukt, maar het gaat over het feit dat het investeringen zijn die men één keer doet en waarvoor men voor de terugbetaling een schuld kan aangaan. Ik ben het er helemaal mee eens. Dat is ook de reden waarom ik altijd heb gezegd dat de schuldgraad wel degelijk belangrijk is en dat we die in de gaten moeten houden, maar dat het nog veel belangrijker is om het structureel tekort in de gaten te houden. Het structureel tekort geeft jaarlijks mee wat we tekort komen in de werkingsmiddelen. Voor het bedrijf gaat het over lenen om het personeel te betalen, maar dat houdt men nooit vol. Men kan lenen om machines te kopen die jaren meegaan, maar lenen om de dagelijkse werking te betalen, is een slechte zaak. Het is ook voor goede huisvaders belangrijk.

Schuld is zeer belangrijk. Zeg niet dat ik gezegd heb dat het niet belangrijk is, want natuurlijk is het belangrijk, maar het gaat vooral over het structureel tekort omdat dat de schuld voortdurend opbouwt.

U vroeg ook of het effect heeft op ons als Wallonië, Brussel of het federale niveau de mijlpalen niet zou halen. Wat mij betreft niet. De projecten, met de financiering, zijn zo ingediend dat het wordt gescheiden. Wij hebben daarop gehamerd. Het is niet één plan waarin er allemaal linken naar elkaar zijn. Het Vlaamse Veerkrachtplan staat er wat los van, al maakt het er integraal deel van uit, als u begrijpt wat ik bedoel.

Mevrouw Brouwers, de onderhandelingen zijn er nog niet. Het gaat nog steeds maar over ramingen. U vroeg of er al een verdeling was. Ik ga ervan uit dat dezelfde verdeelsleutel zal worden gebruikt, maar ik durf dat niet met zekerheid zeggen. Er moet nog een samenwerkingsakkoord worden gesloten. Het cijfer is er nog niet. Er is dus nog geen duidelijk zicht op waarover we moeten onderhandelen. De samenstelling was ook niet helemaal een-op-een. Ik kan u nog geen duidelijk antwoord geven.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Alle vragen zijn beantwoord. Ik denk dat we allemaal op dezelfde lijn zitten. We volgen het verder op.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik wil exact hetzelfde zeggen. Ik dank u voor het antwoord. We volgen het op.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.